VEGOVA
ELEKTROTEHNIŠKO-RAČUNALNIŠKA STROKOVNA ŠOLA IN GIMNAZIJA LJUBLJANA

Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija Ljubljana
Vegova ulica 4, Ljubljana

NAČRT OCENJEVANJA ZNANJA
PREDMETOV STROKOVNEGA AKTIVA DRUŽBOSLOVJA

PREDMET: PSIHOLOGIJA (PSI) (4. LETNIK)

MINIMALNI STANDARDI

TEMA zaokroženo vsebinsko področje	MINIMALNI STANDARDI ZNANJA
UVOD V PSIHOLOGIJO Opredelitev psihologije Predmet in metode psihologije	Dijak/inja: • opredeli predmet psihologije, • našteje cilje in panoge psihologije, • razlikuje delo psihologa in psihiatra, • zna našteti lastnosti predmeta merjenja v psihologiji in ovire, ki izhajajo iz teh lastnosti • loči med znanstvenim in neznanstvenim spoznavanjem duševnosti, • pozna osnovne metode v psihologiji; podrobneje eksperiment in opazovanje (introspekcijo in ekstraspekcijo) • opredeli psihološki test in ga razlikuje od "časopisnih" testov,
TEMELJNI DEJAVNIKI RAZVOJA Dednost, okolje in samodejavnost	Dijak/inja: • opredeli in pojasni pojme dednosti, okolja in samodejavnosti
	Dijak(inja):

DUŠEVNI PROCESI **Motivacija in stres**	• **opredeli pojme potreba, motiv in cilj,** • **navede in razlikuje pojma frustracija in konflikt,** • **opredeli stres in razlikuje med eustresom in distresom,** • **opredeli psihosomatske bolezni,** • **našteje načine učinkovitega spoprijemanja s stresom,** • **opredeli nezavedno in opredeli ter našteje obrambne mehanizme,**
Čustva **Učenje in spomin** **Mišljenje in ustvarjalnost**	• **opredeli pojem čustvo,** • **pozna osnovna čustva in njihove funkcije,** • **pozna kompleksno čustvo ljubezen in ga loči od zaljubljenosti,** • **opredeli empatijo,** • **razlikuje doživljanje in izražanje čustev,** • **opredeli čustveno zrelost in njene komponente** • **opiše in razlikuje nebesedno izražanje pri različnih čustvih,** • **opredeli pojem učenje,** • **opiše klasično in instrumentalno pogojevanje ter modelno učenje,** • **navede fizikalne, fiziološke, socialne, psihološke dejavnike učenja,** • **opiše količinske in kakovostne spremembe v spominu,** • **opredeli pojem mišljenja,** • **našteje in opiše različne vrste mišljenja,** • **opredeli pojem ustvarjalno mišljenje,** • **navede in opiše osebnostne in socialne dejavnike, ki vplivajo na ustvarjalnost.**
OSEBNOST **Osebnost**	**Dijak(inja):** • **opredeli in navede napake v socialnem zaznavanju,** • **opredeli pojem osebnosti,** • **razlikuje, opiše in s primeri ponazori področja osebnosti: telesne značilnosti, temperament, značaj, sposobnosti,** • **navede 5 temeljnih dimenzij osebnosti in jih opiše z lastnostmi,**

Samopodoba **Duševne motnje in psihološka pomoč**	• **opredeli pojem inteligentnosti,** • **razloži, kako se inteligentnost meri v današnjem času,** • **opredeli vlogo psiholoških testov pri izboru kandidatov za delovno mesto,** • **opredeli pojem samopodoba,** • **našteje dejavnike in področja samopodobe,** • **opiše doživljanje in vedenje osebe s pozitivno in negativno samopodobo,** • **opredeli in pozna osnovne značilnosti depresije, anksioznosti in samomorilnosti,** • **pozna ustrezen način postopanja pri iskanju strokovne psihološke pomoči.**
ČLOVEK V SOCIALNEM IN DELOVNEM OKOLJU **Socializacija** **Stališče, stereotip, predsodek** **Socialno vplivanje** **Komunikacija** **Psihologija dela**	**Dijak(inja):** • **opredelitev in vloga družine** • **prosocialno, proindividualno, antisocialno vedenje** • **opredeli in s primeri ponazori pojme: stališče, stereotip, predsodek,** • **opredeli in navede načine socialnega vplivanja,** • **opredeli pojem kognitivna disonanca in navede primer,** • **opredeli besedno in nebesedno komunikacijo,** • **opredeli asertivno komunikacijo in navede primere,** • **opredeli pojme delovna uspešnost, zavzetost, absentizem, fluktuacija, izgorelost; pozna pravice in dolžnosti delavca,** • **pozna načine podajanja povratne informacije.**

MERILA IN NAČINI OCENJEVANJA ZNANJA MED ŠOLSKIM LETOM IN PRI IZPITIH

Dijaki v šolskem letu pridobijo najmanj 2 pisni oceni in najmanj 1 ustno oceno. Vse ocene morajo biti pozitivne, da ima dijak ob zaključku pouka predmet ocenjen pozitivno.

Z načini in kriteriji ocenjevanja znanja učiteljica seznani dijake pri uvodnih urah.

PISNO OCENJEVANJE

Kriterij za pisno ocenjevanje:

0–49 % = nezadostno 1

50–62 % = zadostno 2

63–76 % = dobro 3

77–89 % = prav dobro 4

90–100 % = odlično 5

Vsaka negativna pisna ocena se popravlja s pisno oceno. Enako velja za neocenjena pisna ocenjevanja. V primeru izjemnih okoliščin (odločba, osebni izobraževalni načrt, poškodbe in druge opravičljive okoliščine) lahko dijak pisno oceno popravi tudi z ustno oceno.

USTNO OCENJEVANJE

Dijaki v šolskem letu pridobijo najmanj 1 ustno oceno. Pridobijo jo lahko z odgovarjanjem na najmanj tri vprašanja iz snovi ali pa s predstavitvijo (govornim nastopom) izbrane psihološke teme. V primeru, da se dijak odloči za predstavitev, mora to sporočiti najkasneje do konca septembra. Predstavitev je ustna, traja najmanj 15 in največ 20 min, dijak pripravi material (Powerpoint predstavitev, izročke, učne/delovne liste, videoposnetke ipd.), ki ga vsaj en teden prej pošlje učiteljici v pregled. Učiteljica naredi razpored ustnih predstavitev, ki je napovedan vsaj en teden prej.

Negativna ustna ocena se popravlja na način kot je bila pridobljena.

Tabela 1. Kriteriji za ustno ocenjevanje

Kriteriji/Ocena	Odlično	Prav dobro	Dobro	Zadostno	Nezadostno
Znanje	Opredeli vse pojme	Opredeli vse pojme, nekatere bolj površno	Opredeli večino pojmov, opredelitve so površne	Opredeli večino pojmov, naredi kakšno napako	Več napak kot ustreznih opredelitev

Razumevanje	**Ustrezno razloži in opiše**	**Skromno razloži in opiše**	**Razlage in opisi so površni**	**Razlage in opisi so površni in vsebujejo napake**	**Več napak kot ustreznih razlag in opisov.**
Uporaba	**Prepozna zakonitosti v primerih, razloži razmerja v primerih in navede lastne primere**	**Prepozna zakonitosti v primerih, razloži razmerja in navede primere, obravnavane pri pouku.**	**Prepozna zakonitosti v primerih in navede primere, obravnavane pri pouku.**	**Navede primere, obravnavane pri pouku.**	**Ne prepozna in ne navede ustreznih primerov; več napak kot ustreznih odgovorov.**
Analiza/sinteza	**Ustrezno razčleni in povezuje pojme, razume razmerja med zakonitostmi, povezuje med različnimi snovmi.**	**Ustrezno razume razmerja med pojmi znotraj iste snovi.**	**Navede pri pouku obravnavane sestavne dele in vnaprej razložene povezave med elementi snovi.**	**Navede nekaj sestavnih delov in nekaj povezav.**	**Ne zmore analitično obravnavati snovi, ne povezuje pojmov znotraj snovi, niti snovi med seboj. Dela večje napake.**
Vrednotenje	**Kritično ovrednoti, ustrezno presoja, upošteva več vidikov hkrati.**	**Večinoma kritično ovrednoti in zmore upoštevati več kot eno perspektivo.**	**Navede pri pouku obravnavane kritike in presoje.**	**Navede nekaj prednosti in slabosti.**	**Ne ovrednoti, zgolj našteva naučeno, pri tem pa dela večje napake.**

Kriteriji za predstavitev:

Ocena se določi glede na seštevek točk po naslednjem kriteriju:

9 ali manj točk = nezadostno (1)
10 – 11 točk = zadostno (2)
12 – 14 točk = dobro (3)
15 – 17 točk = prav dobro (4)
18 – 20 točk = odlično (5)

Tabela 2. Podrobnejši kriterij za predstavitev teme

Kriterij/točke	1-2	3-4	5	Točke kandidata
Vsebina predstavitve	Ne pokaže poglobljenega razumevanja teme in je ne zna ali le delno pojasniti, a še to le ob pomoči zapiskov, v večini ne razume vsebine in ne ve, kje jo uporabiti. Ne zastavi diskusijskega vprašanja.	Vsebinsko celoto podaja ob pisni predlogi, delno prosto govori, razume vsebino. Delno ugotovi, kje jo lahko uporabi. Zastavi diskusijsko vprašanje, vendar ob diskusiji pokaže premalo poznavanja teme.	Obvlada temo besedila, navaja poznane podobne primere, prosto govori, ne potrebuje pisne predloge. Zastavi diskusijsko vprašanje in ga zna vsebinsko voditi oz. odgovoriti na vprašanja, kaj pojasniti.	
Jezikovni del predstavitve	Dijak je samo bral, brez uporabe strokovnih izrazov; ni uporablja zbornega jezika, se je zapletal v govoru	Dijak je delno bral, delno govoril samostojno, uporabljal nekatere nestrokovne, nezborne izraze	Dijak je popolnoma samostojno predstavi referat, uporabljal je zborni in strokovni jezik	
Metodični del predstavitve in zgradba	Poslušalci predstavitvi niso mogli slediti – nerazumljivo razloženo ali nepovezano, brez smiselne strukture, vrstnega reda teme (uvod, jedro, zaključek). Presega ali pa ne doseže časovnega okvira.	Predstavitev je bila pomanjkljivo strukturirana, pomanjkanje nekaterih elementov: napovedi vsebine, vmesnih prehodov, vprašanj in aktivnosti za poslušalce...	Predstavitev je bila za poslušalce razumljiva, strukturirana, zanimiva ter atraktiva, pritegnila in ohranjala je pozornost; Posamezni deli predstavitve so bili jasno razmejeni (uvod, jedro, zaključek)	
Viri in litaratura	Dijak ne navede virov ali pa so le ti redki (1 ali 2) ali nestrokovni (samo spletni viri, brez vsaj enega	Navedeni so vsaj trije viri, med njimi vsaj en strokovni oz. znanstveni (iz knjige, članka, raziskave…).	Navedeni viri so številni in raznoliki, vključujoč več strokovnih ali znanstvenih virov (spletnih ali knjižnih).	

	znanstvenega vira)			
Skupaj:				

DODATNE, NEOBVEZNE OCENE

Dijak lahko pridobi dodatno oceno (označeno kot "drugo") iz naslova doseženega uspeha na šolskem ali državnem tekmovanju iz psihologije.

V primeru, da dijak na šolskem tekmovanju doseže rezultat, ki mu po merilih tekmovanja (zgornja tretjina vseh tekmovalcev v državi) prinese bronasto priznanje, se mu v redovalnico vpiše ocena 5.

V primeru, da dijak na državnem tekmovanju doseže rezultat, ki mu po merilih tekmovanja prinese srebrno ali zlato priznanje, se mu v redovalnico vpiše ocena 5.

Ocena je enakovredna drugim obveznim ocenam.

ZAKLJUČEVANJE OCEN

Pri zaključevanju ocene na koncu šolskega leta se upoštevajo vse ocene, pri čemer zaključena ocena ni zgolj povprečje pridobljenih ocen. Pri zaključevanju se upošteva trend (če se ocene skozi leto zvišujejo, se zaključi navzgor).

Oceno je pred zaključevanjem možno zviševati, in sicer z ustno ali pisno oceno iz celoletne snovi.

OCENJEVANJE POPRAVNIH IN DOPOLNILNIH IZPITOV

Popravni, dopolnilni in predmetni izpiti so ustni, zato veljajo kriteriji, ki so navedeni v tabeli 1.

Dijak odgovarja na tri širša vprašanja (z možnostjo podvprašanj).

PREDMET: GEOGRAFIJA (GEO) (1. LETNIK)

MINIMALNI STANDARDI (teorija in vaje/praksa)

TEMA/SKLOPI	MINIMALNI STANDARDI
GEOGRAFIJA KOT VEDA	• opredeli predmet preučevanja geografije • pozna pojem geosfera in zna opredeliti geografske elemente, dejavnike in procese
NASTANEK IN ZGRADBA ZEMLJE	• pozna notranje (endogene) in zunanje (eksogene) sile in procese in zna razložiti njihov pomen za izoblikovanost površja • pozna notranjo zgradbo Zemlje in pomen za današnjo razporeditev kontinentov in izoblikovanost površja • pozna glavne faze geološkega razvoja Zemlje in pomen za izoblikovanost površja in zna na karti sveta pokazati posamezne enote • pozna vrste kamnin po nastanku in pozna njihove glavne značilnosti • imenuje tipične kamnine v Sloveniji in domači pokrajini
ZEMLJA - NEB. TELO	• zna opisati obliko Zemlje in posledice • pozna pomen rotacije in revolucije • zna našteti posledice gibanj, določiti lego točk na Zemlji • primerja različne vrste zemljevidov • se znaj orientirati v naravi in na karti
RELIEFI	• opiše zunanje sile in preoblikovalne procese na primerih iz Slovenije in sveta • opiše razvoj rečnega, ledeniškega, vetrnega, obalnega reliefa in kraških pojavov ter jih ovrednoti z vidika človeka • navede in razloži dejavnike, ki vplivajo na razvoj posameznega tipa reliefa • s pomočjo skic oziroma slikovnega gradiva prepozna in opiše reliefne oblike • razlikuje pojma Kras in kras • · ob primerih iz Slovenije pojasni pomen krasa in pomen varovanja krasa za človeka
PODNEBJE	• pozna zgradbo atmosfere in njen pomen za življenje • razlikuje pojma vreme in podnebje • pozna podnebne elemente in dejavnike • razloži vzroke za različno segrevanje in ohlajanje Zemlje in ozračja nad njo • razlikuje pojme, ki označujejo različno vlažnost zraka, in razloži vzroke za nastanek treh vrst padavin (glede na nastanek)

	• razloži vzroke za nastanek vetrov in našteje vrste vetrov • razlikuje pojma toplotni pas in podnebni tip • opiše značilnosti podnebnih tipov v posameznih toplotnih pasovih in jih pokaže na karti sveta
PRST IN RASTJE	• ob skicah opisati sestavo prsti • označiti profil, prepoznati horizonte in njih lastnosti • razložiti vpliv človeka na prst-degradacija (svet, Slovenija) • našteje glavne primere degradacije prsti-svet, Slovenija
VODOVJE	• razložiti proces kroženja vode • opisati sestavo hidrosfere • našteti osnovne pojme, ki so vezani na tekoče vode • ovrednotiti vlogo t. voda za življenje ljudi • našteti vrste jezer po nastanku • ovrednotiti pomen jezer • razlikovati oceane in morja • razložiti fizikalne in kemične lastnosti morske vode • našteti in opisati vzroke ter posledice onesnaževanja svetovnega morja
PREBIVALSTVO	• opisati dejavnike, ki vplivajo na različno razporeditev prebivalstva • na karti pokazati svetovna območja zgostitve (vzroki) • našteti in razlikovati pojme, ki so vezani na gibanje števila prebivalstva • našteti in opisati dejavnike, ki vplivajo na spreminjanje števila prebivalstva • našteti in razlikovati osnovne pojme vezane na selitve • analizirati vzroke, motive in posledice migracij • razložiti biološke in družbene sestave prebivalstva (svet, Slovenija)
NASELJA	• razlikovati podeželska in mestna naselja • definirati pojem urbanizacije, suburbanizacije, depopulacije, deagrarizacije
GOSPODARSTVO	• ovrednotiti pomen kmetijstva za oskrbo človeštva s hrano in surovinami • razlikovati oblike kmetijstva • opisati okoljske probleme povezane s kmetijstvom (svet, Slovenija) • primerjati energijske vire glede na prednosti in slabosti • poznajo problem degradacije okolja zaradi izkoriščanja in uporabe različnih virov energije • našteti alternativne vire energije • problem oskrbe z energijo (svet, Slovenija)

	• našteti glavne industrijske panoge • našteti razmestitvene dejavnike, jih ovrednotiti • opredeliti dejavnike v Sloveniji • pokazati na karti glavne industrijske pokrajine (svet, Slovenija) • našteti vrste prometa in jih primerjati med seboj • analizirati vpliv posameznih vrst prometa na pokrajino • našteti posledice tranzitnosti Slovenije • našteti vrste turizma in pogoje za razvoj • ločijo vrste turizma v Sloveniji, turistična območja
SLOVENIJA IN EVROPA	• naštejejo vzroke za naravno in družbenogeografsko pestrost Slovenije • opišejo in primerjajo med seboj naravnogeografske enote Slovenije po naravnih družbenih značilnostih • ob tematski karti ugotavljajo prostorsko razporeditev gospodarskih panog ter utemeljijo vzroke zanjo s poudarkom na svoji stroki • razložijo položaj Slovenije v EZ • spoznajo temeljne naravno in družbenogeografske poteze kontinenta • na nemi karti vrišejo in prepoznajo osnovne elemente (fizične in družbene) • sestavijo osebno izkaznico EZ • prepoznajo in opišejo nekaj najbolj perečih problemov v Evropi/EZ • oblikujejo geografske orise sosednjih držav Slovenije
OSNOVE REGIONALIZACIJE SVETA	• zna v neme karte kontinentov vrisati meje večjih geografskih enot, jih poimenovati • označiti osnovne fizičnogeografske enote in elemente • označiti osnovne družbenogeografske elemente

MERILA IN NAČINI OCENJEVANJA ZNANJA MED ŠOLSKIM LETOM IN PRI IZPITIH

PISNO OCENJEVANJE

- Pisno ocenjevanje znanja se izvaja z različnimi tipi nalog, ki pokrivajo vse ravni zahtevnosti in poleg znanja preverjajo tudi veščine in spretnosti.

- Eno uro pred pisnim ocenjevanjem se znanje preverja pisno ali ustno. Preverja se tudi naloge v delovnem zvezku in geo-mapi.

- Dijaki v šolskem letu pišejo najmanj dve kontrolni nalogi in najmanj eno nemo karto.

- Teme pisnih ocenjevanj so dijakom znane vnaprej, datum pisnega ocenjevanja se določi in vnese v eAsistenta na začetku vsakega ocenjevalnega obdobja.

- V času 7 delovnih dni se dijake seznani z rezultati kontrolne naloge, se predstavi pravilne rešitve in razjasni morebitne nejasnosti.

- Izdelek se vrne dijaku po 5 dneh oz. najkasneje v 30 dneh po vpisu ocene v redovalnico. Način vračanja izdelkov je po dogovoru z učiteljem.

- Če je 1/2 ali več dijakov ocenjenih negativno, se kontrolna naloga enkrat ponovi. Negativne ocene se popravljajo po dogovoru oz. pravili, ki jih določi učitelj. Ponovno lahko pišejo tudi pozitivno ocenjeni dijaki. Vpišeta se oceni obeh ocenjevanj.

- Učitelj lahko po lastni presoji kriterij za dosego pozitivne ocene omili, če gre za težje vsebine.

- Dovoljeni pripomočki so samo moder kemični svinčnik oz. po navodilih učitelja izjemoma barvni svinčniki (neme karte,…). Posedovanje in uporaba nedovoljenih pripomočkov se evidentira v e-dnevniku, izdelek se oceni z nezadostno oceno. Enako se postopa tudi v primeru komunikacije (ustne ali pisne) s sošolci.

- **Kriterij za ocene:**

nezadostno (1)	do 49 %
zadostno (2)	50 %
dobro (3)	63 %
prav dobro (4)	76 %
odlično (5)	89 %

USTNO OCENJEVANJE

- Število ustnih preverjanj za oceno je najmanj enkrat v šolskem letu.

- Je praviloma nenapovedano oziroma po dogovoru z učiteljem, dijak se lahko tudi sam napove za ocenjevanje.

- Učitelj lahko pri ustnem ocenjevanju preverja tudi dijakovo domače delo, vsebine iz delovnega zvezka ter druge vsebine , predstavljene pri rednem pouku (referati, poročila, terenske vaje…) .

- Dijaki morajo pri ocenjevanju znanja uporabljati tudi zemljevide, slikovno in drugo ilustrativno gradivo, vire in besedila… Pomembna je tudi časovna orientacija, ki poleg prostorske predstavlja izhodiščno znanje (aktualizacija!).

- Pri ustnem ocenjevanju učitelj postavi 3 vprašanja, katerih težavnost stopnjuje od osnovnega nivoja do vrednotenja. Možen je tudi način z vprašanji na listkih, ki jih dijaki naključno izberejo.

- V primeru slabše ocene ima dijak pravico do ponovnega ustnega ocenjevanja, vpišeta se oceni obeh ocenjevanj. Nezadostno oceno popravlja obvezno.

- Učitelj lahko v drugem ocenjevalnem obdobju spraševanje tudi vsebine iz prvega ocenjevalnega obdobja.

- Ocenjevanje je javno, pred celotnim razredom, pridobljena ocena se še tisti dan vpiše v e-redovalnico.

- V primeru, da negativna ocena v konferenčnem obdobju ni popravljena, je celotno ocenjevalno obdobje ocenjeno kot negativno. Učitelj v dogovoru z dijakom določi datum in način ocenjevanja za popravo ocenjevalnega obdobja v prvi uri po ocenjevalni konferenci, ko je dijak prisoten pri pouku. Pri popravljanju negativnih ocen so kriteriji enaki kot pri rednem ocenjevanju. Dijak mora pridobiti pozitivno oceno iz celotne vsebine ene oziroma obeh ocenjevalnih obdobij. V primeru, da ni pridobil vseh ocen, je neocenjen. Če je dijak ob koncu ocenjevalnega obdobja neocenjen, popravlja oceno kot dijaki z negativno oceno.

- Če dijak v ocenjevalnem obdobju:

  - ni pridobil nobene ocene,

  - ima eno ali več negativnih in nobene pozitivne ocene,

  - ima v 1.konferenčnem obdobju le dve oceni, od katerih je ena negativna , druga pa zadostna (2), in dijak po presoji učitelja v tem konferenčnem obdobju ni dosegel standardov znanja in učnih ciljev,

je dijak neocenjen oziroma negativen.

- Če je dijak ob koncu ocenjevalnega obdobja neocenjen, popravlja oceno na enak način in pod enakimi pogoji kot dijaki z negativno oceno.

Kriterij za ocene:

Nezadostno (1)	Odgovori na < 1,5 vprašanja
Zadostno (2)	Odgovori na 1,5 vprašanja
Dobro (3)	Odgovori na 2 vprašanji
Prav dobro (4)	Odgovori na 2,5 vprašanji
Odlično (5)	Odgovori na 3 vprašanja

OCENA	OPISNI KRITERIJ
Nezadostno (1)	Dijak ne /noče odgovarjati ali odgovarja neustrezno. Ne razume geografskih pojmov, se ne zna orientirati na zemljevidu in ne zna brati z zemljevida.
Zadostno (2)	MINIMALNI STANDARD- nižja raven reproduktivnega znanja (poznavanje, razumevanje): v minimalnem obsegu in/ali ob podpornih vprašanjih učitelja dijak ponovi, našteje, prepozna in navaja preproste primere…Se slabo orientira na zemljevidu.
Dobro (3)	Višja raven reproduktivnega znanja: reprodukcija znanja je dobra in vključuje razumevanje snovi. Dijak delno povzema z lastnimi besedami, vendar brez prave globine in podrobnosti. Primere navaja po učbeniku ali po razlagi. Na zemljevidu se slabše orientira. Učiteljevo pomoč zna izkoristiti.
Prav dobro (4)	Nižja raven produktivnega znanja (razumevanje, uporaba znanja): dijak na lastnih primerih in s svojimi besedami ustrezno in pravilno, vendar z občasnimi manjšimi pomanjkljivostmi opiše, povzame, razloži, utemelji, uporabi znanje v novih situacijah. Reprodukcija znanja zajema točno dojemanje bistva pojmov, razumevanje je jasno. Primeri so njegovi lastni, izraža se pravilno in samostojno. Se dobro orientira na zemljevidu. Učiteljeva pomoč mu v glavnem ni potrebna, uporabi jo samo za to, da se bolje prilagodi njegovim zahtevam.
Odlično (5)	Višja raven produktivnega znanja (razumevanje, uporaba, sinteza in presoja):dijak na lastnih, originalnih primerih in s svojimi besedami popolnoma ustrezno in pravilno primerja, vrednoti, sklepa, povezuje, problematizira in kritično presoja, predvidi posledice, poveže v novo celoto in nadgradi, aktualizira…Reprodukcija znanja in razumevanje sta jasna, zanesljiva, mogoče jo je prekinjati z dodatnimi vprašanji, vendar se dijak ne zmede. Posamezne primere posreduje in navaja na samosvoj način. Pri obnavljanju znanja razmišlja glasno, navaja dodatne in izvirne primere. Se sproti kontrolira. Se odlično orientira na zemljevidu. Učiteljeve pomoči ne potrebuje, pač pa jo uporablja za dialog z njim.

DRUGE OBLIKE PRIDOBIVANJA OCEN

- Po dogovoru lahko dijaki pridobijo oceno tudi z izdelavo/in predstavitvijo poročil, referatov, plakatov, maket, terenskega dela, delovni zvezek, … Načini in kriteriji ocenjevanja teh nalog so dijakom predstavljeni ob razdelitvi nalog.

- Pridobljene ocene iz zgoraj navedenih nalog ne morejo nadomestiti ocene iz učnih vsebin v konferenčnem obdobju, se pa upoštevajo pri oblikovanju zaključne ocene.

- Če dijak ne izpolni dogovorjenih obveznosti, se ga oceni z negativno oceno.

Opisni kriteriji za ocenjevanje izdelave/in predstavitve

Razumevanje (vsebina govornega nastopa in pisnega prispevka)	• ali dijak pozna temo, razume pomembne pojme in odnose ter znanje povezuje z lastnimi izkušnjami in s predznanjem • ali dovolj široko in hkrati poglobljeno predstavi vsebino tako, da se lahko o njej pogovarja, nudi pojasnila in odgovarja na dodatna vprašanja • ali so zbrani podatki in informacije zanimivi, ustrezni in točni ter jih dijak samostojno in ustrezno interpretira • ali v okviru izbrane teme pokaže zmožnost kritičnega mišljenja
Delo z viri	• ali uporablja raznovrstne vire: časopis, strokovne revije, knjige, učbenike, priročnike, elektronske vire… • ali so viri ustrezni glede na vsebino naloge in strokovni • ali so ustrezno navedeni
Predstavljanje idej (govorni nastop, ppt predstavitev)	• ali samostojno in tekoče razlag, jasno in logično govori, točno uporablja in izgovarja strokovne izraze • ali je celoten nastop zanimiv in dijak večino časa obdrži pozornost občinstva, komunicira z njim • ali ustrezno kombinira razlago on pojasnjevanje slikovnega gradiva na plakatu, ppt ter pri nastopu upošteva časovne omejitve

	• ali je ppt predstavitev pregledna, vsebina dobro organizirana, ključne vsebine ustrezno poudarjene in podprte s slikovnim gradivom

Odstotkovni kriterij za govorni nastop

VSEBINA (zanimivost, zgradba referata, poglobljenost obravnavane teme, povezava s temo…)	**50%**
JEZIK (pravilnost, ustreznost izražanja, uporaba pravilne terminologije…)	**30%**
NASTOP (stik s poslušalci, govorica telesa…)	**10%**
VIZUALNA ponazoritev	**10%**

Kriteriji za konkretno oceno

ocena	**Opisni kriterij**
5	• dijak jasno predstavi problem in temo ter samostojno uporablja in primerja vire • uporabljeni viri so raznovrstni, zna poiskati prave informacije in je do njih kritičen • pravilno citira uporabljene vire in ima popolni seznam ustrezno citirane literature • s svojimi besedami razlaga vzroke in posledice, jih loči med seboj • vsebino povsem samostojno predstavi • ločuje dejstva in mnenje, oblikuje samostojne zaključke, ki so lahko podprti z izvirnimi primeri
4	• dijak jasno predstavi problem in temo ter samostojno uporablja in primerja vire • uporabljeni viri so raznovrstni, zna poiskati prave informacije ter je do zbranih informacij kritičen- ne išče pa novih rešitev • s svojimi besedami razlaga vzroke in posledice, jih loči med seboj

	• vsebino samostojno predstavi • ločuje dejstva in mnenje, oblikuje samostojne zaključke, ki so lahko podprti z učiteljevimi primeri • pravilno citira uporabljene vire in ima popolni seznam ustrezno citirane literature
3	• dijak jasno predstavi problem in temo, pri tem pa ni vedno zanesljiv • uporabljeni viri so raznovrstni, ve, kaj sodi skupaj, vendar ne ve , kaj lahko iz tega sklepa • s svojimi besedami razlaga vzroke in posledice, jih loči med seboj, vendar ni vedno samostojen • navaja učiteljeve primere, a še to ne vedno • dejstva in mnenja ločuje s pomočjo učitelja in oblikuje zaključke, ki niso povsem logični in prepričljivi • pomanjkljivo citira vire in nima popolnega seznama ustrezno citirane literature
2	• dijak pomanjkljivo predstavi problem in temo ter skromno primerja vire • uporaba virov je omejena, učenec večkrat ne ve, za kaj mu določena informacija lahko koristi • išče podobnosti in razlike, ne navaja pa argumentov • potrebuje pomoč pri razvrščanju informacij • ne razlikuje med mnenji in dejstvi • v zaključku posreduje skromne ugotovitve, ki nimajo logične in zgoščene zgradbe • pomanjkljivo citira uporabljene vire in nima popolnega seznama ustrezno citirane literature
1	• ne zadosti zadovoljivo prej navedenim veščinam • ni izdelal naloge

OBLIKOVANJE ZAKLJUČNE OCENE

- Pisne in ustne ocene so enakovredne**.**

- Pri oblikovanju zaključne ocene se upoštevajo vse pridobljene ocene, s poudarkom na ocenah pisnega in ustnega preverjanja.

- Končna ocena izraža ne samo celostno znanje , ampak tudi odnos do predmeta, ki se kaže v aktivnosti pri učnem procesu, odgovornem prinašanju učnih pripomočkov k pouku, pisanju domačih nalog… Torej: **zaključena ocena dijaka ni zgolj aritmetična sredina vseh pridobljenih ocen!!**

- Dati dijaku še dodatne možnosti za izboljševanje ocen oz. popravo negativnih ocen pred zaključevanjem, ni učiteljeva dolžnost, temveč izključno njegova odločitev.

- Za pozitivno zaključeno oceno mora imeti dijak:

-pozitivno ocenjeni obe ocenjevalni obdobji

-opravljene vse dogovorjene naloge in obveznosti (referat, plakat, poročilo, terensko delo, delovni zvezek, domače naloge, urejena in kompletna geo-mapa!)

-minimalni standard v uporabi atlasov in zemljevidov-neme karte.

IZPITI IZ GEOGRAFIJE

- POPRAVNI IZPIT se opravlja, če je dijak ob koncu pouka ocenjen negativno. Popravni izpit je ustni. Dijak izžreba listek s 3 izpitnimi vprašanji. Izpitnih listkov je 5 več kot je kandidatov za izpit. Dijak ima pravico enkrat zamenjati izpitni listek; ta se vrne v komplet listkov. Priprava na zagovor lahko traja največ 15 minut, sam izpit pa do 20 minut. Uporaba zemljevida je obvezna.

- DOPOLNILNI IZPIT opravlja dijak, ki je bil ob koncu pouka neocenjen. Izpit opravlja pred popravnimi izpiti. Veljajo enaki postopki kot pri popravnem izpitu.

- PREDMETNI IZPIT opravlja dijak, ki hitreje napreduje, izboljšuje končno oceno ali pri prestopu v drug program.

PREDMET: UMETNOST (UME) (1. LETNIK)

MINIMALNI STANDARDI

Zadovoljivo in na osnovni stopnji ob pomoči učitelja:

- razloži splošen pomen umetnosti kot družbenega pojava in oblike družbene zavesti,
- razloži pojem estetika,
- opredeli zvrsti umetnosti in likovne umetnosti,
- opredeli umetnostno zgodovino kot samostojno humanistično vedo,
- opredeli likovno umetnino,
- našteje stopnje analize likovnega dela in opredeli pojme posamezne stopnje,
- pozna osnovni pristop k vsebini likovnega dela,
- prepozna obliko vsebine likovnega dela in utemelji svojo ugotovitev s preprostimi dejstvi, ki jih prepozna v likovnem delu,
- našteje najpogostejše religiozne vsebine, ki so upodobljene v slovenskem prostoru
- prepozna in na kratko opiše posamezni motiv,
- razloži pomen kompozicije,
- opazuje in analiziranja likovnega dela,
- zgradi odnos do originalnih likovnih del,
- posamezno obdobje umesti v časovni okvir
- pojasni in opiše temeljne oblike in splošne vsebinske značilnosti slikarstva in kiparstva posameznega navedenega obdobja,
- pojasni in opiše temeljne značilnosti arhitekture in urbanističnega snovanja posameznega sloga oz. zgodovinskega obdobja in jih predstavi,
- pojasni in opiše temeljne pojme v slikarstvu, kiparstvu in arhitekturi na primerih iz umetnostnega obdobja.

Skromno in pomanjkljivo pojasni temeljne pojme v slikarstvu, kiparstvu in arhitekturi na primerih iz umetnostnega obdobja:

- opiše minojsko, mikensko umetnost,
- opiše pojem antika, našteje in časovno opredeli grška obdobja,
- opiše značilnosti razvoja: grškega svetišča, stebrnega reda, figure v kiparstvu, vaznega slikarstva,
- opiše etruščansko mesto in novosti, ki jih vpeljejo v arhitekturo, portretno in drugo kiparstvo, značilnosti stenskih poslikav,
- opiše novosti v arhitekturi, pozna tipe arhitekture, ki jo razvijejo Rimljani
- opiše rimsko portretno kiparstvo,
- opiše oblike starorimskega slikarstva: mozaik, freska (Pompeje),
- opiše pomen krščanske miselnosti in primerja s pojmom antika,
- opiše baziliko kot krščansko svetišče,
- opiše nastanek in posebnosti bizantinske umetnosti,
- pozna pojme mozaik, ikona,
- našteje zasluge za razvoj Evrope Karla Velikega
- opiše razvoj umetnosti gradnje cerkva v karolinški renesansi.
- Opiše romansko in gotsko katedralo
- Opiše značilnosti romanskega in gotskega kiparstva ter slikarstva
- Opiše pomen renesanse za umetnost in družbo
- Našteje pet predstavnikov renesanse
- Opiše značilnosti renesančnega slikarstva, arhitekture in kiparstva
- Opiše vlogo cerkve pri pojavu baroka
- Opiše osnovne značilnosti baroka,

- Našteje 5 predstavnikov baroka
- Opiše značilnosti rokokoja
- Opiše vpliv družbenih sprememb na umetnost 19. stol.
- Opiše idejo romantične umetnosti
- Opiše spremembe v arhitekturi in načinu gradnje v 19. stol.
- Opiše značilnosti realizma
- Našteje štiri impresionistične umetnike
- Opiše vlogo fotoaparata pri pojavu impresionizma
- Opiše spremembe na področju tehnologije, ki so privedle do pojava modernizma
- Našteje pet modernističnih gibanj
- Opiše razlike med modernizmom in historicizmom
- Opiše razlike med sodobno in historično umetnosti
- Opiše vlogo sodobne umetnosti v družbi

MERILA IN NAČINI OCENJEVANJA ZNANJA MED ŠOLSKIM LETOM IN PRI IZPITIH

OCENJEVANJE POPRAVNIH IN DOPOLNILNIH IZPITOV

Meje med ocenami:
• 0 – 49 % nezadostno, • 50 – 62 % zadostno, • 63 – 77 % dobro, • 78 – 93 % prav dobro, • 94– 100 % odlično.

PREDMET: ZGODOVINA (ZGO) (2. LETNIK)

MINIMALNI STANDARDI

1. Zgodovina, zgodovinski viri in zgodovinski čas
   - Pojasniti, kaj je zgodovina in kaj raziskuje.
   - Našteti vrste zgodovinskih virov in opisati njihove značilnosti.
   - Določiti stoletje in tisočletje konkretnega dogodka.
   - Našteti zgodovinska obdobja ter določiti njihov začetek in konec.
2. Prve kulture in civilizacije
   - Določiti čas in prostor prvih civilizacij na zemljevidu.
   - Opisati namakalno poljedelstvo.
   - Navesti družbene sloje prvih civilizacij in njihove naloge.
   - Našteti pomembne dosežke prvih civilizacij.
   - Opiše širjenje Grkov in posledice kolonizacije.
   - Opiše značilnosti življenja v Atenah in Šparti.
   - Opiše značilnosti prve demokratične vladavine.
   - Opiše obseg države Aleksandra Velikega na zemljevidu.
   - Opiše nastanek rimske države in širjenje Rimskega imperija.
   - Opiše delitev oblasti v republiki in značilnosti cesarske oblasti.
   - Opiše prostor in čas začetka krščanstva.
   - Našteje pomembne dosežke Rimljanov.
   - Locira glavne arheološke najdbe na slovenskem prostoru.
   - Navede najpomembnejše pridobitve Rimljanov v slovenskem prostoru.
   - Navede nekaj kulturnih spomenikov iz rimskega obdobja.
3. Evropa v srednjem veku
   - Na zemljevidu poimenuje glavna ljudstva in smeri preseljevanja.
   - Navede spremembe zaradi preseljevanja ljudstev (politične, gospodarske, kulturne, verske).
   - Opiše temeljne zakonitosti fevdalnega družbenega sistema.
   - Opiše značilnosti Frankovske države in karolinške renesanse.
   - Poimenuje Bizantinsko in Arabsko civilizacijo ter njuni lokaciji.
   - Na zemljevidu določi najpomembnejše države po razpadu Frankovske države.
   - Navede ljudstva, ki so med 9. in 14. stoletjem ogrožala Evropo.
   - Opiše gospodarstvo srednjeveške Evrope do 11. stoletja.
   - Opiše gospodarsko in versko vlogo samostanov v srednjem veku.
   - Opiše nastanek srednjeveških mest in njihove značilnosti.
   - Našteje kulturne spomenike srednjega veka.
   - Opiše slovansko poselitev današnjega slovenskega ozemlja na zemljevidu.
   - Poimenuje in locira prve državne tvorbe v vzhodnih Alpah.
   - Opiše karantansko družbo in obred ustoličevanja.
   - Opiše pokristjanjevanje Slovencev in spremembe po vključitvi v Frankovsko državo.
   - Poimenuje in locira slovenske zgodovinske dežele.
4. Evropa v novem veku (15.–18. stoletje)
   - Navede nove iznajdbe v pomorstvu.
   - Opiše poti velikih pomorščakov na zemljevidu.
   - Opiše glavne značilnosti humanizma in renesanse.
   - Navede nekaj predstavnikov humanizma in renesanse na Slovenskem.

- Opiše pojem reformacija, njene vzroke, smeri in posledice.
- Navede imena in dela najpomembnejših slovenskih protestantov.
- Opiše pomen prve slovenske tiskane knjige in njen vpliv.
- Opiše vpliv turških vpadov na slovenske dežele ter protiturško obrambo.
- Opiše vzroke in posledice kmečkih uporov.
- Opiše absolutizem na primeru Ludvika XIV.
- Poimenuje prve oblike kapitalistične proizvodnje in njihove značilnosti.
- Opiše razsvetljeni absolutizem v Habsburški monarhiji.
- Poimenuje reforme Marije Terezije in Jožefa II. ter njihove učinke na slovenske dežele.
- Našteje dosežke naravoslovja v 18. stoletju.
- Opiše značilnosti prve industrijske revolucije.
- Opiše vzroke za nastanek ZDA.
- Opiše vzroke in posledice francoske revolucije.
- Opiše vzpon Napoleona in obseg njegove države na zemljevidu.

Kriteriji ocenjevanja:

- Razumevanje zgodovinskih pojmov in procesov (natančnost, pravilna uporaba terminologije).
- Uporaba zgodovinskih virov (zmožnost interpretacije in analize).
- Prostorsko-časovna orientacija (pravilno umeščanje dogodkov na zemljevidu in v časovni okvir).
- Kritično mišljenje (sposobnost argumentacije in vrednotenja zgodovinskih dogodkov).
- Samostojnost pri reševanju nalog (povezovanje znanja in izdelava predstavitev, miselnih vzorcev).
- Pisno in ustno izražanje (jasnost, slovnična pravilnost, struktura odgovora).

NAČRT OCENJEVANJA ZNANJA PRI PREDMETU ZGODOVINA 2024/25

1. Število ocen in pogoji za pozitivno zaključno oceno
Dijaki v šolskem letu pridobijo:

- dve pisni oceni,
- dve ustni oceni (ena v vsakem ocenjevalnem obdobju).
  Vse pridobljene ocene morajo biti pozitivne, da je predmet ob zaključku pouka ocenjen pozitivno.

2. Oblike in načini ocenjevanja

- Ustno preverjanje znanja ali projektno delo:
  - Dijak lahko pridobi oceno z izvedbo predstavitve zgodovinske teme pred razredom.
  - Predstavitev mora biti v PowerPointu z najmanj 10 slikami, dejstvi in zanimivostmi.
  - Ocenjuje se podajanje znanja (brez branja), nastop in splošni vtis.
  - Dijak mora uporabiti najmanj tri vire in lahko vključi odlomke iz dokumentarnih oddaj, filmov ali animacij (največ 15 minut).

- Trajanje predstavitve: 15–30 minut.
- Če dijak ne želi projekta, pridobi ustno oceno z napovedanim ustnim preverjanjem znanja.

- Druge oblike ocenjevanja:
  - kratke seminarske naloge, referati, poročila z ekskurzij.

3. Merila za ocenjevanje
Pisno in ustno ocenjevanje se izvaja po naslednji lestvici:

- 0–49 %: nezadostno (1)
- 50–62 %: zadostno (2)
- 63–77 %: dobro (3)
- 78–89 %: prav dobro (4)
- 90–100 %: odlično (5)
  Točne »meje med ocenami« so navedene na vsakem pisnem preverjanju.

4. Popravljanje in izboljševanje ocen

- Dijak, ki pridobi negativno oceno, jo popravlja sproti po dogovoru z učiteljem.
- Pozitivno oceno lahko dijak izboljšuje najkasneje 14 dni pred koncem pouka.
- Končna ocena ni aritmetična sredina ocen, temveč upošteva:
  - znanje na testih,
  - ustne ocene,
  - celoletno delo in sodelovanje.

5. Seznanjenost o ocenjevanju znanja:
Dijake ob začetku šolskega leta seznanim z:

- učnimi cilji,
- obsegom učne vsebine,
- oblikami in načini ocenjevanja,
- merili za ocenjevanje,
- minimalnimi standardi,
- dovoljenimi pripomočki.
  Datume pisnega ocenjevanja, o popravljanju in izboljševanju ocen se z dijaki dogovarjamo sproti.
  Dijaki s posebnimi potrebami ali različnimi statusi se o načinu ocenjevanja dogovorijo.

6. Ocenjevanje popravnih in dopolnilnih izpitov

- Izpit obsega pisni del (45 minut) s snovjo, ki jo dijak popravlja.

7. Odgovornost dijaka

- Dijak mora pri pouku spremljati razlago, zapisovati učno snov ter imeti urejen zvezek z vsemi zapiski.
- Redno mora prinašati učbenik in druge potrebne pripomočke.

Načrt ocenjevanja je v skladu s Pravilnikom o ocenjevanju znanja v srednjih šolah, veljavnim učnim načrtom in šolskimi pravili, objavljenimi v Microsoft Office 365.

Špela Pretnar

V Ljubljani, marec 2025, za SA Družboslovja: Špela Pretnar, vodja aktiva